

Forfatterens forord

Da jeg var sju år gammel, flyttet vi til Sveits. Vi bodde i ei hytte ovenfor landsbyen der jeg har tenkt meg at Annette og Dani vokste opp. Jeg dro også på kjelke til skolen i landsbyen, og om sommeren hjalp jeg til med høyingen. Jeg jaget kuene til fjells og sov i høyet. Jeg gikk til kirke julaften for å se juletreet pyntet med appelsiner og honningkake-bjørner. Jeg ble syk og måtte til doktoren i byen nede i dalen. Klaus var min egen hvite kattunge som jeg fikk av en bonde, og de små brødrene mine fikk kjøre på melkekjerra som den store Sankt Bernhardshunden dro. Men alt dette er lenge, lenge siden, og jeg har bare vært der på besøk en eneste gang senere.

I dag er Sveits sikkert helt annerledes. Nå er det nok utenkelig at et barn kunne få fri fra skolen i lang tid, og det er helt sikkert lettere å få legehjelp. Kanskje har hver liten landsby sin egen doktor nå. Jeg vet ikke.

Men det vet jeg, at ennå i dag står den lille skolen og kirken der. Kuene beiter i dalen og påskeliljene dufter over markene i mai. Og jeg håper at barna ennå synger lovsanger under juletreet og er like glad i sine honningkake-bjørner som jeg var i min.

Jeg har ikke gitt landsbyen navn. Men ellers har jeg forsøkt å skildre livet der slik som jeg så det selv.

Hvis du noen gang kommer til Sveits og tar den elektriske banen opp fra Montreux, vil du stanse ved en liten stasjon der markene omgir hele plattformen, og høye, grønne åser

reiser seg bakom, med hytter spredt omkring. Til høyre for jernbanen skråner markene nedover mot ei brusende elv, og bortenfor elva hever fjellene seg igjen. Der, mellom en lang grønn åsrygg og en spiss fjelltopp, ser du et fjellpass.

Hvis du i tillegg til alt dette også ser en lav, hvit skolebygning ikke langt fra stasjonen og spiret på en trekirke reise seg bak en høyde, så vet du at det er i den landsbyen denne fortellingen er blitt til.

KAPITTEL 1

Barnet under julestjernen

Det var julaften. Tre skikkelser var på vei oppover den bratte, snødekte fjellsiden. Måneskinnet kastet lange skygger etter dem bortover den hvite snøen. I midten gikk ei kone i lange, vide skjorter og med sjal over skuldrene. Hun leide en mørkhåret gutt på seks år, som hele tiden snakket med mat i munnen. Et lite stykke etter dem kom ei lita jente på sju år. Øynene var rettet mot stjernene. Hendene holdt hun foldet over brystet, og tett inntil seg bar hun en gyllenbrun honningkake-bjørn med blanke øyne av sukkerglasur.

En sånn bjørn hadde gutten også hatt, men nå hadde han spist nesten hele bjørnen. Han kikket ondskapsfullt bort på jenta.

– Min var større enn din, ertet han. Men jenta brydde seg visst ikke om det.

– Jeg ville ikke bytte, svarte hun rolig uten å snu hodet. Deretter så hun kjærlig ned på dyret hun bar i armene. Så livaktig den så ut, så deilig den luktet, så klart den lyste i måneskinnet! Hun ville aldri spise den, aldri!

Åtti små landsbybarn hadde fått honningkake-bjørner, men hennes hadde sikkert vært den nydeligste av dem alle. Ja, hun ville beholde den bestandig. Og når hun så på den, ville hun huske på denne julekvelden – den blå vinterhimmelen, den varme, lyse kirken, juletreet pyntet med sølv-

stjerner, julesangene, krybben og den vakre fortellingen om da Jesus ble født.

Hun hadde mest lyst til å gråte når hun tenkte på herberget der det ikke var plass. Hun ville ha åpnet døra på vid vegg og ønsket dem velkommen inn.

Lucien, gutten, ergret seg over at jenta var så stille. – Jeg har nesten spist opp min, sa han og så bort på henne. – La meg få smake din, Annette! Du har jo ikke begynt på den ennå. Men Annette ristet på hodet og trykket bjørnen enda fastere inn til seg.

– Jeg vil aldri spise den, svarte hun. – Jeg vil ha den bestandig.

De var kommet til et veikryss. Den smale stien krysset et bredt sledespor. Et par hundre meter opp langs sideveien til høyre lå en klynge fjellhytter med lys i vinduene og mørke låvebygninger bak. Annette var snart hjemme.

Fru Morel stanset. – Klarer du løpe hjem alene, Annette? spurte hun litt engstelig. – Eller skal vi følge deg til døra?

– Å nei, jeg vil helst gå alene, svarte Annette. – Og takk for at dere tok meg med! God natt, fru Morel! God natt, Lucien!

Hun snudde seg og sprang av sted, så ikke fru Morel skulle ombestemme seg og følge henne helt hjem. Nå ønsket hun bare å være alene.

Hun var så lei av pratingen til Lucien. Nå ville hun riktig nyte den stille natten. Hvordan kunne hun vel tenke og se på stjernene når hun skulle snakke høflig og hyggelig med fru Morel og Lucien?

Annette hadde aldri vært alene ute om natten før, og det var bare en tilfeldighet at hun var det nå. Hun skulle ha dratt til kirke på slede med mor og far. Det hadde vært bestemt en hel uke. Men denne morgenen var mor blitt syk, og far hadde tatt middagstoget for å hente doktor fra byen nede i

dalen. Doktoren var kommet på ettermiddagen, men han kunne ikke gjøre mor frisk igjen så fort at hun kunne stå opp og gå til kirke, slik Annette hadde håpet. I stedet hadde hun måttet gå med fru Morel fra hytta oppe på fjellet.

Men opplevelsen i kirken hadde vært så vidunderlig at hun hadde glemt alt annet enn treet og den julekveldens fortryllelse, så det gjorde jo ingen ting at det gikk slik.

Fortryllelsen varte ennå, og da hun sto her alene mellom snø og stjerner, syntes hun det var synd å gå inn med en gang. Hun stanset ved trappen hjemme og så seg omkring. På den andre siden av tunet sto den store låvebygningen med fjøset. Annette kunne høre dyrene røre seg og tygge drøv i krybbene. Hun fikk en lys idé, løp tvers over sledesporet og løftet slåen fra døra.

Den gode, varme lukten av dyr og melk og høy møtte henne da hun kom innenfor. Hun smøg seg mellom bena på kuene og listet seg bort til høystakken. «Bellina» sto og spiste, men Annette slo lykkelig armene om halsen på henne og lot henne tygge videre, for akkurat slik hadde sikkert dyrene stått og tygget rundt jomfru Maria da hun satt med det nyfødte barnet sitt i armene.

Hun kikket ned i krybben og begynte å fantasere. Hun syntes hun så det himmelske barnet. Det lå der i høyet! Dyrene sto stille og ærbødige omkring. Gjennom et hull i taket kunne hun se en klar stjerne, og Annette husket at en stjerne hadde skint over Betlehem og ført de vise menn til stallen der Jesus lå. Hun kunne tenke seg hvordan de kom ridende opp gjennom dalen på de gyngende kamelene sine. Og snart ville vel døra gå stille opp. Hyrdene ville komme listende inn med små lam i armene og be om å få dekke barnet med mykt, hvitt skinn.

Annette kjente en inderlig ømhet for det lille, hjemløse barnet som alle dører var lukket for. – Det skulle vært rikelig

plass hjemme hos oss, hvisket hun. Og likevel var kanskje nettopp stallen den beste plassen for Jesus-barnet. Høyet er så mykt og fint, og pusten fra dyrene så varm og god. Kanskje Gud valgte den aller beste vogga for den lille babyen sin.

Annette ville gjerne blitt stående lenge slik og drømme, men plutselig så hun lyset fra en lykt gjennom den halvåpne døra, og hun hørte faste, knasende fottrinn utenfor. Det var far som ropte på henne med ivrig, engstelig stemme.

Hun løp til ham med åpne armer.

– Jeg gikk bare inn for å si god jul til kuene, sa hun leende.
– Kom du for å lete etter meg?

– Ja, svarte far, men han lo ikke. Han var blek og alvorlig da han grep hånden hennes og nesten dro henne opp trappen.

– Du skulle ha kommet inn straks når mor er så syk. Hun har spurt etter deg den siste halvtimen, sa han alvorlig.

Annette kjente et stikk i samvittigheten. På en eller annen måte hadde hun vært så opptatt av julefortellingen at alt annet var glemt. Og hele tiden hadde mor, som hun var så veldig glad i, ligget syk og ventet på henne. Annette hadde trodd at doktoren hadde gjort henne frisk.

Hun trakk hånden ut av farens og løp engstelig inn i gangen og opp på mors soveværelse.

Verken doktoren eller sykepleiersken merket henne før hun hadde listet seg helt bort til senga, for hun var så tynn og lett og beveget seg som en skygge. Men mor så henne og strakte armene ut mot henne. Uten et ord smøg Annette inn i dem og gjemte hodet ved mors skulder. Hun begynte å gråte stille, for mors ansikt var nesten like hvitt som puta hun lå på, og Annette ble så redd. Og hun var lei seg fordi hun hadde vært så lenge borte.

– Annette, hvisket mor, – ikke gråt! Jeg har en presang til deg.

Annette løftet hodet. En presang? Ja, naturligvis! Det var jo julaften. Hun fikk alltid julepresang hos mor. Men som oftest ble den gjemt til nyttårsdag. Hvor var den, tro? Hun så seg forventningsfullt om.

Mor vendte seg til sykepleiersken:

– Gi henne den! hvisket hun. Pleiersken tok ullteppet til side, og fram kom en bylt inntullet i et hvitt sjal. Hun kom bort til Annette og holdt den fram til henne.

– Det er lillebroren din, forklarte hun. – La oss gå ned i stua, så du kan passe ham der. Vi må la mor få sove nå. Kyss henne god natt.

– Lillebroren din, gjentok mor med svak stemme. – Han er din, Annette. Du må oppdra ham, elske ham og passe på ham for meg. Jeg gir ham til deg.

Stemmen hennes døde bort, og hun lukket øynene. Annette var altfor forstumlet til å si noe, og fulgte etter pleiersken ned. Hun satte seg på en skammel ved ovnen, foran vogga der julepresangen hennes lå inntullet i tepper og sjal.

Lenge satt hun helt stille og stirret på bylten som var den lille broren hennes. Snøen utenfor kastet et underlig lys på veggen, og glørne i ovnen lagde figurer i taket. Det var så stille, så stille i huset, og julestjernen skinte inn gjennom vinduet. Slik hadde den skint på den andre lille babyen i stallen i Betlehem, og slik hadde jomfru Maria sittet og passet Guds lille sønn, akkurat som hun nå satt ved ovnen og passet på lillebror. Forsiktig strakte Annette hånden ut og rørte ved det øverste av barnets lille dunbløte hode. Det var det eneste hun kunne se av ham. Så lente hun hodet mot vogga med et trett sukk, og lot tankene streife om hvor de selv ville. – Stjerner, hyrder, små nye babyer, lukte dører, vismenn og honningkake-bjørner, alt blandet seg sammen i tankene hennes til underlige bilder, mens hun litt etter litt gled ned på gulvet.

Og slik fant far henne en time senere. Hun sov like fredfullt som lillebror, og det lyse hodet hennes hvilte på voggemeien.

– Stakkars små morløse kryp, sa far da han bøyd seg for å løfte henne opp. – Hvordan skal jeg klare å oppdra dem uten *henne*?

For Annettes mor var reist for å feire jul hos englene.

Bestemor og skolemesteren

Slik gikk det til at Daniel Burnier, tre timer gammel, på en helt spesiell måte tilhørte sju år gamle Annette Burnier.

Den snille sykepleiersken fra landsbyen ble heldigvis værende en tid for å stelle med ham og gi ham mat. Senere fikk far ei kone i nabolaget til å komme å ta seg av ham. Men han tilhørte Annette, og alle kalte ham for Annette sin baby. For så snart det verste sjokket av sorgen var over, samlet Annette hele sin sorgfulle, ensomme kjærighet og øste den ut over lillebror. Hun holdt flasken når han drakk, og satt stille ved vogga for å være der om han skulle våkne. Det var hun som kom til ham om natten hvis han gråt, og hun bar ham ut på verandaen midt på dagen, så sola kunne skinne på ham.

Og barnet trivdes slik i all kjærligheten og solskinet, så snart var det ikke noen baby på hans alder i dalen som var like sunn og sterk og vakker som han. Han sov og våknet og lo og spiste og sparket og sov igjen. Ingen behøvde være engstelig for ham.

– Han ble født under en lykke-stjerne, sa kona fra landsbyen.

– Ja, han er født under julestjernen, sa Annette høytidelig. – Jeg tror han alltid vil bli god og lykkelig.

Og slik som han vokste! Da sola begynte å smelte snøen, og krokusen stakk opp mellom vissent gress på markene,

måtte de tenke på nye klær til ham. Og så snart kuene var kommet til fjells på beite, fikk han sin første tann. Men Annette visste ikke noe om den første tanna og all smerte og gråt som følger med den. Derfor glemte gutten også at det skulle være en brysom historie, og i stedet for å sutre og gråte, lå han fornøyd og sugde på fingrene.

Da bøketrærnes blader flammet gule som gylne fakler mellom de mørke furutrærne, og de første snøstormene suste over fjelltoppene, krabbet Dani omkring i stua. Nå var ikke vogga nok for ham. Han ville utforske alle ting fra ovnen til verandatrappen. Stakkars Annette, hun måtte nå hele tiden være på vakt mot farene som truet ham.

Til slutt orket hun det ikke lenger, og så fant de på å binde ham fast med et tau til det ene benet på kjøkkenbordet. Der kunne han gjøre oppdagelser i mindre sirkel, og så ble livet mer fredelig igjen.

Det var nettopp på denne tiden at Annette kom ned i stua en kveld, etter hun hadde fått Dani til ro. Da fant hun far sittende ved ovnen med hodet støttet i hendene. Han så gammel og trett ut. Han hadde nok ofte sett gammel og trett ut etter at mor døde, men i kveld var det verre enn vanlig. Annette ville så gjerne prøve å erstatte mor. Derfor krabbet hun opp på kneet hans og la sitt myke kinn inntil hans harde, brune.

– Hva er i veien far? Er du så veldig trett i kveld? Skal jeg varme litt kaffe til deg?

Han kikket undrende ned på henne. Hun var så liten og lys som en fé og likevel virket hun så følsom og ekte kvinnelig. I det vanskelige året som var gått, hadde han begynt å fortelle henne om sine sorger og bekymringer – og lyttet til hennes alvorlige råd. Så nå la han hodet hennes mot skulderen sin og fortalte hva som var så tungt å tenke på.

– Vi blir nødt til å selge noen av kuene, lille venn, forklar-

te han trist. – Vi trenger penger. Ellers kan ikke du få støvler til vinteren.

Annette løftet hodet og stirret forskrekket på ham. De hadde ikke så mange kuer. Hver og en av dem var som en personlig venn som hun ville savne så fryktelig. Det måtte finnes en annen måte å skaffe penger på.

– Du skjønner, fortsatte far, – andre menn har kone som kan passe barna deres og stelle i huset. Jeg må betale ei kone for å gjøre det, og det blir dyrt. Men noen må jo være her å se etter ham, stakkars liten.

Nå rettet Annette seg opp og skjøv flettene bakover. Hun visste akkurat hva hun hadde å gjøre, bare hun kunne få far til å se det på samme måten.

– Far, sa hun langsomt og tydelig, – du har ikke bruk for fru Mattlie lenger nå. Jeg er åtte og et halvt år, og jeg kan passe Dani så godt som noen. Du trenger ikke betale meg ett øre, og da kan vi beholde kuene. Bare tenk, far, hvor ulykkelig det stakkars dyret som skulle forlate oss ville bli. Jeg tror Bellina kom til å gråte.

– Men du må jo gå på skolen, sa far og dro på det. – Det ville ikke være rett å holde deg hjemme, og forresten er det forbudt. Læreren ville sikkert spørre etter deg og melde meg for det.

– Men det er da mye viktigere å passe Dani, svarte Annette og rynket pannen. – Og hvis du forklarte det til læreren, ville han forstå det. Han er så snill, og han er jo en av dine beste venner. La oss prøve dette, far, og se om det går. Jeg kan gjøre leksene på kjøkkenet hver morgen, og Dani kan leke på gulvet. Og uansett blir det jo bare til Dani kan begynne i barnehagen. Da kan jeg følge ham dit, og så gå på skolen etterpå.

Faren satt og så tankefullt på datteren sin. Selv om hun var ei lita jente, klarte hun like godt som noen kone å passe

gutten, og hun var helt utrolig flink til å stelle i huset. Men hun kunne ikke lage mat eller strikke strømper eller gjøre tungt grovarbeid. Og dessuten burde hun jo få gå på skole.

I fulle fem minutter satt han og tenkte, så fikk han plutselig en idé:

– Tror du bestemor ville komme til oss? sa han plutselig.

– Hun er gammel og har gikt, og synet er dårlig. Men hun kunne lage mat og stoppe strømper og kanskje hjelpe deg med leksene om kvelden. Og så hadde du hatt litt selskap når jeg er til fjells. Du er for liten til å være her alene hele dagen. Hvis jeg skriver et brev til læreren og forklarer saken og forteller at bestemor vil prøve å lære deg litt, så går han kanskje med på at du blir hjemme.

Annette krabbet ned fra farens kne og hentet papir og penn og blekk fra skapet.

– Skriv med en gang til begge to, sa hun, så skal jeg poste brevene når jeg går til kjøpmannen. Jeg er sikker på at vi får gode svar snart.

Det kom svar på begge brevene samme uke, men ikke med penn og blekk. Det første svaret var bestemor i egen person. Hun kom med toget, skrøpelig og krokete. Hele bagasjen hennes var en kasse, forsvarlig surret inn med hyssing.

Annette var kommet for å møte henne. Nå så hun det lille toget snegle seg opp gjennom dalen mellom de høye fjellene. Togføreren forklarte rasende at de var blitt forsinket fordi ei ku hadde kommet inn på jernbanesporet, så toget måtte stoppe en lang stund. For å ta dette igjen, kjørte han videre så fort at bestemor bare så vidt rakk å gå av på stasjonen. Kassen ble slengt etter henne, mens toget satte farten opp igjen. Men bestemor var like rolig. Hun støttet seg på stokken og spurte hvordan de skulle komme seg opp alle bakkene.

Annette hadde ikke noe greie på gikt, så hun foreslo at de skulle gå, men bestemor sa: – Tøv, barn! Til slutt fikk de

sette seg opp i ei tom kjerre som hadde hatt ost med ned til toget og nå skulle hjem igjen. Veien var full av stein, hjulene var av tre og hesten ustø på bena. Annette syntes turen var grenseløst morsom. Bestemor var ikke enig i det. Men hun bet tennene sammen og klagde ikke. Hun bare sukket tilfreds da hun endelig var plassert i sofaen ved ovnen med ei pute bak sin verkende rygg, mens Annette vimset omkring for å lage te.

Dani kom fram fra under bordet, han akte seg rundt på rumpa. Nå stakk han tre fingre i munnen og lo til bestemor, som straks satte på seg brillene for å se nøyere på ham. De satt noen øyeblikk og stirret på hverandre, hennes gamle, sløve øyne møtte hans tindrende forglem-meg-ei-blå. Så skakket han på hodet og lo igjen.

– Det barnet kommer snart til å slite ut buksebaken, sa bestemor, mens hun tok en brødiskive med syltetøy. – Han må lære å krabbe.

Hun sa ikke mer før hun var ferdig med teen, da børstet hun smulene av det sorte skjørtet sitt og reiste seg, tungt støttet til stokken.

– Ja, sa hun, – nå er jeg her. Jeg skal gjøre hva jeg kan. Og det jeg ikke kan, må du gjøre for meg. Og nå, Annette, må du snu det barnet den riktige veien, og så komme og vise meg rundt i kjøkkenet.

Fra det øyeblikket gjorde bestemor alt det hun klarte, Annette gjorde resten, og husstellet gikk knirkefritt – men Dani var en utfordring. Han fortsatte med å ake seg fram på rompa, under bordet og rundt bordbena, til tross for at bestemor sa nei. Men etter noen få dager ble Annette sendt til landsbyen for å kjøpe en meter tykt, sort tøy, og bestemor sydde en rund lapp i baken på buksene til Dani. Det så nok litt rart ut, men lappen gjorde god nytte for seg, og det var jo sjelden noen så den, for den var nesten alltid underst.

Det andre svaret kom da landsbyens skolemester strevde seg opp fra dalen sent en søndags ettermiddag for å snakke med Annettes far. Far holdt nettopp på å melke kuene. Men han fikk øye på læreren gjennom fjøsvinduet. Han hadde slett ikke lyst å treffe skolemesteren, for han var redd det ikke ville komme noe godt ut av det. Derfor løp han ut bakdøra og gjemte seg i låa.

Annette som også kikket ut av vinduet i stua, så bena til far forsvinne opp stigen idet skolemesteren kom rundt hjørnet, og hun forsto med en gang hva hun nå hadde å gjøre. Hun åpnet døra, hilste vennlig og ba ham komme inn. Høflig ba hun ham sette seg i den beste stolen, den med rødt plysj-trekk. Skolemesteren var svært glad i Annette, og hun var glad i ham, men i dag var de litt sjenerte overfor hverandre. Bestemor foldet hendene og satt stram som en gammel stridshest klar til å gå i kamp.

– Jeg er kommet for å snakke med din far, begynte skolemesteren og hostet nervøst. – Vi må drøfte saken om skolegangen din. Jeg kan ikke si at jeg synes det er rett at et barn i din alder ikke går på skolen. Og forresten er det imot loven vi følger her i landet.

– Landet vet vel ikke noe om Annette, hvis ikke du forteller om det, sa bestemor kort. – Og forresten vil jeg undervise henne selv. Det er vel enda mindre rett at en liten gutt som Daniel skal være alene uten at søsteren hans ser etter ham.

– Men kan ikke du se etter ham? foreslo skolemesteren vennlig.

– Absolutt ikke, sa bestemor bestemt. – Jeg ser så dårlig at jeg ikke vet hvor han går hen, og armene mine er så ødelagte av gikt at jeg ikke kan løfte ham opp om han faller. Gutten beveger seg så raskt som et hurtigtog, og jeg er nesten åtti år. Du vet ikke hva du snakker om.

Skolemesteren stirret på Dani som lå bøyd over vedkas-

sen og tygde trespon. Det var ikke stort annet å se av ham enn den svarte lappen i buksebaken og de små lubne, brune leggene.

Skolemesteren visste ikke hva han skulle gjøre. Kanskje hans gamle venn, Burnier, ville være lettere å overtale.

– Kommer din far snart inn, Annette? spurte han.

– Jeg vet ikke. Han er gått ut, og blir nok borte en stund. Det er ikke verdt at du venter på ham, svarte Annette, enda hun godt visste at far ville komme inn i samme øyeblikk som skolemesteren forsvant ned gjennom dalen.

Skolemesteren satt i dype tanker. Han var en god mann, og hadde virkelig omsorg for Annette. Men han hadde ikke lyst til å bruke lovens makt i dette tilfelle, for det var jo helt klart at de vanskelig kunne klare seg uten henne hjemme.

Endelig fikk han en idé. Han syntes nok ikke den var god nok, men bedre enn ingenting.

– Jeg vil la saken hvile foreløpig, sa han til slutt, men bare på én betingelse, og det er at hver lørdag morgen når Annette kommer ned til dalen for å kjøpe brød, så skal hun komme hjem til meg. Og så vil jeg høre henne i leksene. Hvis jeg ser at hun gjør framskritt, skal jeg ikke si noe mer. Men hvis jeg finner ut at hun ikke lærer noe, er det min plikt å sørge for at hun kommer på skolen igjen som andre barn.

Hele tiden henvendte han seg til bestemor og forsøkte å snakke strengt og alvorlig.

Men Annette strålte opp, og Dani, som skjønte at her hadde familien vunnet en seier, snudde seg plutselig rundt og lo høyt.

Skolemesteren så et øyeblikk på de to vakre, morløse barna, så smilte han vennlig og sa farvel. Og så snart han var forsvunnet mellom furutrærne, løp Annette ut og ropte far inn fra høyloftet, så han kunne få del i gleden.

Slik gikk det til at hver lørdag morgen banket Annette på

gatedøra til det store, hvite huset der skolemesteren bodde. Hun hadde kurven med brød på ryggen og en fillete lesebok i hånden. Skolemesteren lukket opp for henne med et smil. Om vinteren satt de ved ovnen og koste seg med varm sjokolade og fruktkake. Og om sommeren satt de på verandaen og spiste kirsebær og drakk eplejuice. Etterpå begynte leksehøringen.

De startet alltid med regning. Men Annette var ikke flink i regning, og da hun ikke kunne svare på et eneste spørsmål, syntes skolemesteren det var bortkastet tid å snakke mer om det. Derfor gikk de over til historie. Og da trengte han ikke spørre om noe. Annette bøyde seg litt fram, foldet hendene over knærne og fortalte om Wilhelm Tell, som er sveitsernes frihetshelt, og om hans tapre, lille sønn, som klarte å stå ganske stille mens faren skjøt en susende pil og splintret et eple på hodet hans. Eller hun fortalte om den tapre fangen i borggen Chillon ved sjøen, han som ustanselig vandret omkring i cellen sin, så steingulvet ble slitt av skrittene hans. Eller om da landet ble delt inn i kantoner.

Og så fortalte hun om den vakre Lucia som var gått ut for å jage kuene på beite, men ble bortført av borgherren på slottet. Lucia lengtet så veldig etter skogene og markene på alpeskråningene at hun ble syk i fengslet. Til slutt døde hun fortvilet og full av sorg. Annettes stemme skalv når hun kom til de mest spennende stedene, hun fortalte så levende at skolemesteren fikk tårer i øynene.

Så gjennomgikk de historien om Valdenser-martyrene som ble forfulgt for sin tro på Jesus. De gikk i døden med lovsang. Kroppen deres ble kastet utfor stupet, men deres tro og kjærlighet levde, og de gikk glade hjem til Gud.

Da så Annette og læreren på hverandre med blanke øyne, for begge elsket de mot og tapperhet.

Siden tok de fatt på Bibelen, som Annette nå var blitt

kjent med, for hun leste høyt for bestemor hver kveld.

Når de var kommet så langt, hadde skolemesteren helt glemt at han hadde tenkt å snakke strengt til Annette fordi hun ikke arbeidet med regnestykkene. I stedet lånte han henne noen nye bøker å lese i, og han stakk noen honningkakehjerter og sjokoladestenger i sølvpapir ned i brødkurven hennes. De skiltes som to gode venner, og han ble stående i døra og se etter henne til hun nådde furuskogen, for da snudde hun seg alltid og vinket til ham.

For mange år siden hadde skolemesteren vært glad i ei lyshåret jente som bodde høyt oppe i fjellene, og han hadde kjøpt det vakre, hvite huset og gjort det koselig der for hennes skyld. Men hun kom ut for en ulykke og mistet livet i fjellet. Derfor bodde skolemesteren nå helt alene. Men ofte drømte han at hun var hos ham, og at de hadde ei lita, lyshåret jente som satt på en skammel ved føttene hans og lente seg inntil ham. Og hver lørdag gikk denne delen av skolemesterens drøm i oppfyllelse.